Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

FRANCE CUKJATI: V SPOPADU ALI SOŽITJU Z NARAVO

Planet je treba varovati, človeško naravo pa spoštovati

Kako naj ljudje najdejo duhovni mir in prepoznajo ljubezen, kako naj bodo radostni in srečni, če jim je odvzeto upanje? Naj vsi ljudje končajo za zidovi ječe, ki so si jo sami zgradili, in ob steni, kamor so se priklenili? To spraševanje mitskega junaka odpira uvod v razmislek o nekaterih najbolj kontroverznih vprašanjih našega časa. Kjer se izkaže, da je človeška narava sveti dar. Največji in za človeka najpomembnejši. Lahko jo ponižamo in pohabimo, ne moremo pa je spremeniti ali uničiti. Lahko jo le odkrivamo, spoštujemo in varujemo ter se veselimo njenega bogastva in njene poezije.

Knjiga *V spopadu ali sožitju z naravo* govori o »naravi« z dveh problemskih vidikov. Ko gre za ekologijo in naravovarstvo, torej zunanjo naravo, jo namreč zahodni svet poveličuje do te mere, da »krona stvarstva« v njej nima več nobenega posebnega mesta. Ko gre za človekovo notranjo naravo, pa jo je pripravljen izmaličiti in spreminjati do popolnega uničenja.

Po eni strani bijemo plat zvona in »rešujemo svet« z nekritičnim sprejemanjem drastičnih ukrepov z daljnosežnimi in nepredvidljivimi posledicami, po drugi se za mnoge očitne apokaliptične kazalnike delamo slepe in gluhe. Je zeleni prehod v taki obliki res pravi odgovor na podnebne spremembe in kaj te v resnici pomenijo v luči planetarne geološke zgodovine? Zakaj po drugi strani tako nekritično in vdano sprejemamo zastrupljanje sveta, ki človeštvo genetsko in demografsko vodi v propad? Jasnih in enoznačnih stališč nimamo niti, ko gre za zunanjo naravo, še bolj pa izgubljamo kompas, ko govorimo o človekovih temeljnih danostih. Jemljemo si popolno svobodo, s katero izničujemo najbolj osnovne biološke postulate. Realnosti spreminjamo oznake, besede in zaimke ter pričakujemo, da se bo spremenila tudi stvarnost. A spreminja se le perspektiva prihodnosti, v katero rastejo naši prihodnji rodovi.

Avtor nas s pronicljivimi in široko zastavljenimi zapisi vabi k postanku in razmisleku, kaj je v družbeni predstavi res

Podatki o knjigi
- Naslov: V spopadu ali sožitju z naravo
- Avtor: France Cukjati
- Predgovor: ddr. Anton Stres
- Urednica: Saška Ocvirk
- Format: 135 mm x 210 mm
- Vezava: mehka z zavihi
- Število strani: 352
- ISBN: 978-961-278-768-4
- Cena: 27,50 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2025

Kontakt
Uredništvo
T 03 426 48 00
urednistvo@celjska-mohorjeva.si

in v kaj bi morali podvomiti, kaj je za svet in človeka dobro in kaj ne, kaj se je skozi tisočletja obneslo in kaj se nakazuje kot »bližnjica v pekel«.

O avtorju

France Cukjati se je rodil leta 1943 v Šentgotardu pri Trojanah. Po prvi stopnji gradbene fakultete v Ljubljani se je pridružil jezuitom, končal filozofijo v Zagrebu in teologijo v Frankfurtu. Po izstopu iz jezuitskega reda in po končanem študiju medicine v Ljubljani je dolga leta deloval kot splošni zdravnik, najprej v Ljubljani in nato na Vrhniki. Leta 2000 se je posvetil politiki. Najprej je bil državni sekretar na Ministrstvu za zdravje, nato tri mandate poslanec, 2005–2008 pa tudi predsednik Državnega zbora Republike Slovenije. Aprila 2012 se je upokojil. Leta 2014 je v samozaložništvu izdal knjigo *Od kod in kam? Človekova bivanjska usmerjenost*, leta 2015 je pri založbi Nova obzorja izšla njegova knjiga *Poti in stranpoti slovenske politike*, pri Celjski Mohorjevi družbi pa leta 2018 monografija *Slovenske podobe zla* ter leta 2022 v Redni zbirki knjiga *Na poti iskanja*.

Iz knjige

Veliko vprašanj pa je še vedno neodgovorjenih. Otroci in mladi, ki se identificirajo kot transspolni, si zaslužijo, da jih jemljemo resno, vendar si prav tako zaslužijo, da jim povemo resnico. Resnična sprememba spola ni mogoča! Tranzicija vodi do nepopravljive poškodbe telesa in pogosto do nepovratne neplodnosti. Kolikor vemo, ne more ublažiti anksioznosti, depresije in samomorilnosti prizadetih. Namesto tega utrjuje prepričanje, da se razkol med telesom in psiho nikoli več ne more zaceliti.

Odrasli imajo pravico slediti tranziciji, stopiti v slepo ulico in si povzročati škodo. Pred hormonsko in/ali kirurško obravnavo pa bi jim morala klinika naliti čistega vina in obrazložiti posledice ter nepovratnost odločitve. A mladoletnike, otroke, je treba zaščititi pred takimi neumnostmi. Izkušnje s psihološko usmerjenimi terapijami obstajajo in te bi bilo treba razvijati veliko intenzivneje kot doslej. Endokrinolog in strokovnjak Michael Laidlaw piše, da »psihološko usmerjene terapije naredijo najmanj škode in prinašajo največje koristi. S tem bi na koncu pomagali veliko večjemu številu otrok in mladostnikov.«

Predvsem pa se mora spremeniti nazorska osnova državne politike. Država ne sme financirati in propagirati lažnih agend, ki so usodno škodljive tako za posameznike kot za narod. Po dolgih desetletjih blodenj o gender *agendi se na tleh, kjer se je rojevala, že pojavljajo procesi, ki tudi na tej ravni napovedujejo pozitivne spremembe.* (Str. 240)